

Mihail Şişkin

*Păru
Venerei*

Darius și Parysatis au avut doi fii: cel mare, Artaxerxes, și cel mic, Cyrus.

Interviul începe la opt dimineața. Toți sunt încă somnoroși, boțiți, posaci — și funcționarii, și interpreții, și polițiștii, și refugiații. Mai bine zis, cei ce trebuie să ajungă refugiați. Deocamdată sunt numai GS. Așa sunt numiți aici oamenii aceștia. *Gesuchsteller*¹.

Este adus primul. Prenumele. Numele. Data nașterii. Un tip buzat. Numai coșuri. În mod clar peste șaisprezece ani.

Întrebare: Descrieți pe scurt motivele pentru care cereți azil în Elveția.

Răspuns: Am trăit la casa de copii de la zece ani. Am fost violat de directorul nostru. Am fugit. Într-o parcare m-am întâlnit cu șoferii care conduc tiruri în străinătate. Unul m-a scos.

Întrebare: De ce nu v-ați adresat poliției cu o plângere împotriva directorului dumneavoastră?

Răspuns: M-ar fi omorât ăia.

Întrebare: La cine vă referiți?

¹ Azilanți (în germană, în original). Toate traduceri din germana elvețiană în rusă aparțin autorului.

Răspuns: Păi la toți, toți erau mână-n mână. Directorul nostru m-a luat în mașină pe mine, pe încă un băiat și două fete, și ne-a dus la casa de vacanță. Nu la casa lui, nu știu a cui era. Și acolo s-au adunat cu toții, toți șefii lor, și șeful miliției. S-au îmbătat și ne-au pus și pe noi să bem. Apoi ne-au dus în camere. Era o casă mare.

Întrebare: Ați numit toate motivele pentru care cereți să vi se acorde azil ?

Răspuns: Da.

Întrebare: Descrieți traseul dumneavoastră. Din ce țară veniți și în cel loc ați trecut granița Elveției ?

Răspuns: Nu știu. Eram în tir, eram acoperit de cutii. Mi-au dat două sticle de plastic: una cu apă, alta pentru pipi, și îmi dădeau drumul numai noaptea. Am fost dat jos chiar aici, după colț, nici nu știu cum se numește orașul, și au spus unde să merg ca să mă predau.

Întrebare: Ați avut activitate politică sau religioasă ?

Răspuns: Nu.

Întrebare: Ați fost condamnat sau anchetat ?

Răspuns: Nu.

Întrebare: Ați mai făcut cerere de azil în alte țări ?

Răspuns: Nu.

Întrebare: Aveți un reprezentant juridic în Elveția ?

Răspuns: Nu.

Întrebare: Sunteți de acord să vă supuneți unei expertize pentru a vi se stabili vârsta după țesutul osos ?

Răspuns: Ce ?

În pauză poți bea cafea în camera pentru interpreți. Încăperea aceasta are ferestrele spre șantier — se ridică o nouă clădire destinată centrului de primire a azilanților.

Paharul alb din plastic lucește în mână și toată încăperea e luminată de reflexele flamei — un sudor s-a instalat chiar sub fereastră.

Nu e nimeni, se poate citi vreo zece minute.

Și așa, Darius și Parysatis au avut doi fii: cel mare, Artaxerxes, și cel mic, Cyrus. Când Darius s-a îmbolnăvit și a simțit apropierea morții, a cerut să vină la el ambii fii. Fiul cel mare i se afla atunci alături, iar după Cyrus a trimis în regiunea peste care îl pusese satrap.

Și paginile cărții se luminează de la reflexele flamei. Te dor ochii când citești, după fiecare străfulgerare pagina devine neagră.

Închizi ochii — pătrunde până și sub pleoape.

Apare în ușă Peter. Herr Fischer. Stăpânul destinelor. Face cu ochiul, adică e timpul. Și el este luminat de o străfulgerare, parcă se fotografiază cu blițul. Și rămâne immortalizat așa, cu un ochi mijit.

Întrebare: Îl înțelegeți pe interpret ?

Răspuns: Da.

Întrebare: Numele dumneavoastră ?

Răspuns: ***

Întrebare: Prenumele ?

Răspuns: ***

Întrebare: Câți ani aveți ?

Răspuns: Șaisprezece.

Întrebare: Aveți un pașaport sau alt document care să vă confirme identitatea ?

Răspuns: Nu.

Întrebare: Trebuie să aveți un certificat de naștere. Unde e ?

Răspuns: A ars. Totul a ars. Casa noastră a ars.

Întrebare: Cum îl cheamă pe tatăl dumneavoastră ?

Răspuns: *** ***. A murit demult, nu-l mai țin minte.

Întrebare: Cauza morții tatălui?

Răspuns: Nu știu. A suferit mult. Bea.

Întrebare: Indicați prenumele, numele și numele de fată ale mamei dumneavoastră.

Răspuns: ***. Numele de fată nu-l știu. A fost omorâtă.

Întrebare: Cine a omorât-o pe mama dumneavoastră, în ce condiții?

Răspuns: Cecenii.

Întrebare: Când?

Răspuns: Păi vara asta, în august.

Întrebare: La ce dată?

Răspuns: Nu țin minte exact. Mi se pare că pe nouăsprezece sau parcă pe douăzeci. Nu mai țin minte.

Întrebare: Cum a fost omorâtă?

Răspuns: Au împușcat-o.

Întrebare: Indicați ultimul dumneavoastră domiciliu înainte de plecare.

Răspuns: ***. Este un sat mic de lângă Șali¹.

Întrebare: Indicați adresa exactă: strada, numărul casei.

Răspuns: Acolo nu e cu adresă, e pur și simplu o stradă și casa noastră. Adică nu mai este. A fost arsă. Nici din sat n-a mai rămas nimic.

Întrebare: Aveți rude în Rusia? Frați? Surori?

Răspuns: Am avut un frate. Mai mare. A fost omorât.

Întrebare: Cine l-a omorât pe fratele dumneavoastră, când, în ce condiții?

Răspuns: Cecenii. Tot atunci. I-au omorât împreună.

Întrebare: Alte rude în Rusia?

Răspuns: Nu mai e nimeni.

Întrebare: Aveți rude în altă țară?

¹ Oraș în Cecenia.

Răspuns: Nu.

Întrebare: În Elveția?

Răspuns: Nu.

Întrebare: Apartenența dumneavoastră națională?

Răspuns: Rus.

Întrebare: Confesiunea?

Răspuns: Cum?

Întrebare: Ce religie aveți.

Răspuns: Sunt credincios.

Întrebare: Adică ortodox?

Răspuns: Da. Nu înțelesesem întrebarea.

Întrebare: Descrieți pe scurt motivele pentru care cereți azil în Elveția.

Răspuns: La noi veneau tot timpul cecenii și spuneau că fratele meu să meargă cu ei în munți, să lupte împotriva rușilor. Că altfel îl omoară. Mama l-a ascuns. În ziua aceea veneam acasă și am auzit strigăte prin fereastra deschisă. M-am ascuns în niște tufe de lângă magazie și am văzut că în cameră un cecen îl lovea pe frate cu patul armei. Erau câțiva, și toți cu automate. Nu l-am văzut pe frate — era deja întins pe jos. Atunci mama s-a năpustit asupra lor cu cuțitul. Un cuțitaș de bucătărie cu care noi curățam cartofii. Unul dintre ei a împins-o spre perete, i-a lipit kalașnikovul de cap și a tras. Apoi au plecat, au stropit casa cu benzină dintr-o canistră și au dat foc. Stăteau în jur și se uitau cum arde. Fratele meu era încă în viață, auzeam cum striga. Mă temeam că o să mă vadă și o să mă omoare și pe mine.

Întrebare: Nu vă opriți, povestiți ce s-a întâmplat după aceea.

Răspuns: După aceea au plecat. Iar eu am stat acolo până s-a lăsat întunericul. Nu știam ce să fac și unde să mă duc. Apoi m-am dus spre postul rusesc, pe drumul spre Șali. Credeam că soldații o să mă ajute cumva. Dar și ei se temeau de oricine